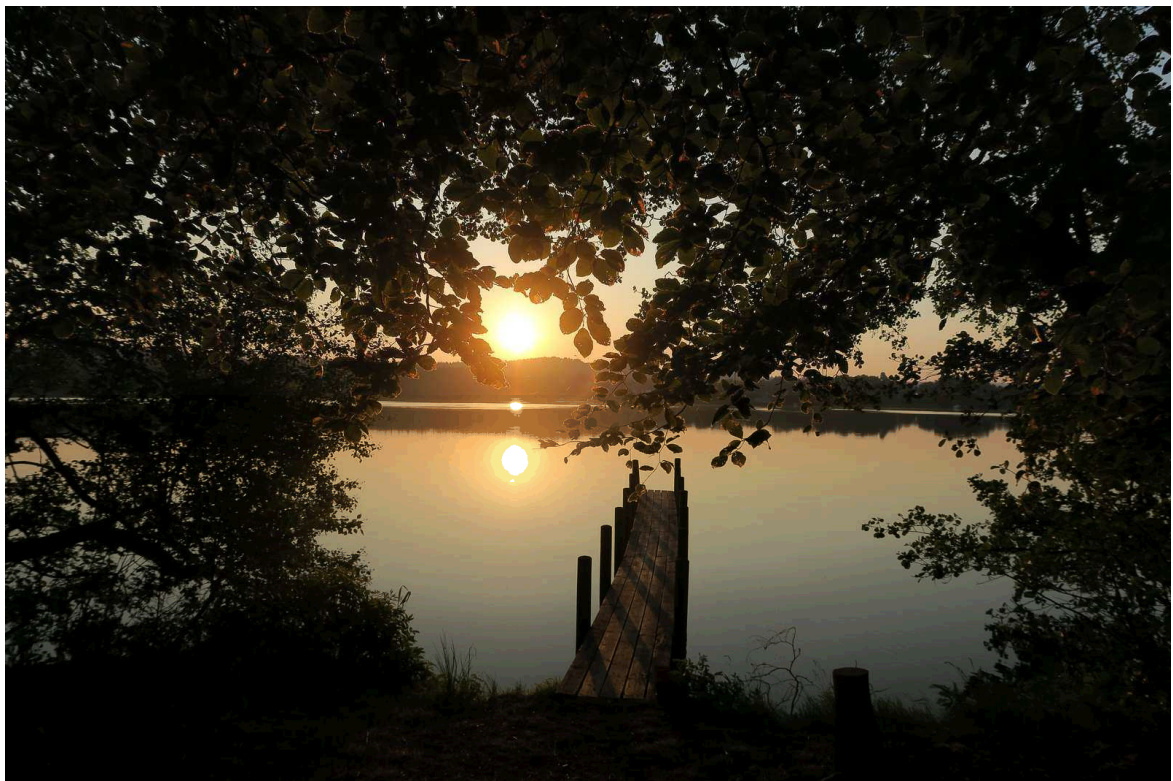

Retningslinjer for bådebroer, bolværk og andre anlæg i vandløb og søer

og

Retningslinjer for terrænregulering inden for sø- og åbeskyttelseslinjer

Silkeborg Kommune

Indhold

Retningslinjer for bådebroer, bolværk og andre anlæg i vandløb og søer	3
Retningslinjer for terrænregulering inden for sø- og åbeskyttelseslinjer	6
Lovgrundlag	7
Miljøvurdering, høring og vedtagelse	8
Bilag	9
Bemærkninger til lovgrundlaget	9

Retningslinjer for bådebroer, bolværk og andre anlæg i vandløb og søer

I Silkeborg Kommune er der mange søer og store vandløb, som danner basis for en mangesidet rekreativ udnyttelse i form af primært sejlads, badning og fiskeri. Langs mange af de bynære, offentlige søer og vandløb er der etableret private broer og andre anlæg. Broanlæg giver adgang til vandområderne, og er derfor vigtige i forhold til bredejers rekreative udfoldelser som sejlads, og bolværk medvirker til at beskytte bredejerens ejendom mod erosion. Anlæg i vandet og i bredden kan dog også påvirke naturen og miljøet negativt.

Retningslinjerne skal sikre den rigtige balance mellem de involverede interesser og sikre ensartet sagsbehandling i Teknik- og Miljøafdelingen.

Opførelse af nye anlæg og ændring af eksisterende anlæg i vandløb og søer kræver altid tilladelse fra kommunen. Etablering af bolværk eller andre ændringer af sø- eller åbredden kræver også tilladelse.

På kommunens hjemmesiden under "selvbetjening" findes et ansøgningskema, som skal udfyldes og fremsendes til vand@silkeborg.dk ved ansøgning om tilladelse til anlæg i vand.

Uanset retningslinjerne, skal der altid foretages en konkret vurdering ud fra lokaliteten, og retningslinjer skal fraviges, hvis der er væsentlige forhold, som taler for det.

Kommunen foretager partshøring af naboer mv. efter reglerne i forvaltningsloven.

Retningslinjer

1. Der kan som udgangspunkt ikke opnås tilladelse til nyetablering af bådehus (bygning til opbevaring af fartøjer på vand), lodret bolværk, terrasse over vand samt påfyldning og udgravning. Eksisterende anlæg af denne type får dog lov at blive, hvis de er meget gamle, og så længe de fremstår i brugbar stand.
2. På robuste bynære vandområder¹ kan der som udgangspunkt gives tilladelse/dispensation til bådebroer med dimensioneringen 6 meter i længden (ud i vandløbet/søen) og 1 meter i bredden (langs sø eller vandløbsbredden), når broen placeres i forbindelse med en have.
3. Større anlæg (herunder længere bro eller vinkel for enden af broen) kan godkendes, hvis der er forhold, der taler for; f.eks. lav vandstand eller behov for flydebro i områder, der er meget påvirkede af stor variation i vandstanden.

¹ F.eks. bynære områder ved Borresø, Brassø, Julsø, Remstrup Å, Silkeborg Langsø, Thorsø, Gjessø, Ørnsø og Bryrup Langsø.

4. På sårbare vandområder med en bynær beliggenhed² kan der i nogle tilfælde opnås tilladelse/dispensation til en bro med en dimensionering tilpasset forholdene, når broen placeres i forbindelse med have.
5. Der kan som udgangspunkt højst gives tilladelse til 1 bådebro pr. matrikel³.
6. Eksisterende godkendte anlæg, og anlæg som er meget gamle, kan som udgangspunkt udskiftes og vedligeholdes uanset, at der er tale om anlæg, som ikke vil blive godkendt efter nuværende lovgivning og retningslinjer. Sådanne anlæg kan derfor udskiftes med et identisk anlæg, og det vil som regel ikke kræve ny tilladelse. For at kunne udskifte eksisterende anlæg uden ny tilladelse, skal det gamle anlæg fremstå brugbart. Hvis et ikke-godkendt anlæg vurderes at have væsentlig negativ påvirkning på natur og miljø eller at være til gene for rekreative interesser, grødeskæring og vandføring kan et anlæg, uanset alder, kræves fjernet.
7. Fortøjningspæle/bøjer kan tillades, hvis de er placeret på eget rådighedsareal (vandareal ud for egen matrikel), og ikke er til gene eller fare for andre rekreative interesser. Fortøjningspæle kan i ukomplicerede sager etableres uden tilladelse, f.eks. hvor fortøjningspæl placeres i forbindelse med bådebro og hvor pælen/bøjen placeres inden for broens længde.
8. Broanlæg skal placeres på ansøgers eget rådighedsareal eller på rådighedsareal, hvor ejer har givet tilladelse til placeringen.
9. Anlæggets materialer, og produkter brugt til vedligeholdelse og etablering, må ikke medføre forurening af vandmiljøet.
10. Anlæggets naturlige træfarve må ikke ændres væsentligt – der må alene bruges dæmpede jordfarver.
11. Der kan som udgangspunkt ikke opnås tilladelse til nyetablering af lodrette bolværk. Dog kan der i områder, som er meget bynære, og hvor der allerede er bolværk langs størstedelen af matriklerne, i visse tilfælde opnås dispensation til et skrånende stenbolværk. Områder, hvor dette kan være en mulighed, er Silkeborg Langsø midt- og vestbassin, Remstrup Å og Sejs fra Valdemarsvig Grøft til Christiansminde fredningen.
12. I visse tilfælde kan der opnås tilladelse til at forhøje et eksisterende, lovligt bolværk til en højdekote, som fastsættes af kommunen.
13. Broanlæg som ikke er i brugbar stand kan kræves fjernet.
14. Anlæg som er tilknyttet fartøjsudlejning, rekreative foreninger og anlæg som kommer offentligheden til gode kan vurderes lempeligere. (f.eks. hjejlebroer, anlægsbroer til kanosejlende og broamarbejdets broer).

² F.eks. Gudenå ved Resenbro.

³ Tinglyst rettighed til bådebro, vedtægter eller andre privatretlige aftaler giver ikke mulighed for flere broer på samme matrikel.

Som kommentar til retningslinje nr. 4 vurderer kommunen, at følgende områder er at betragte som sårbare:

- a. Hvor åen er så smal, at et anlæg vil genere vandets afstrømning eller de sejlene.
- b. Hvor arealerne på landsiden af åen eller søen er beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens § 3.
- c. Sø- og vandløbsbredder med sammenhængende rørskov og natur, hvor der ikke er broer i forvejen.

Retningslinjer for terrænregulering inden for sø- og åbeskyttelseslinjer

I Silkeborg Kommune er der mange søer og store vandløb med bynær bebyggelse helt ned til vandområdet. Ejendomme med grund ned til vandet kan blive påvirket af oversvømmelser og skiftende vandstand. Pålægning af sand og jord (terrænregulering) kan være med til at gøre grunden anvendelig en større del af året samt beskytte mod erosion og skader på haveanlæg og bygninger.

Terrænregulering kan påvirke nabogrunde, natur, miljø og landskab negativt, så retningslinjerne skal sikre den rigtige balance mellem de involverede interesser og sikre ensartet sagsbehandling i Teknik- og Miljøafdeling.

Terrænregulering i sø- og åbeskyttelseszonen kræver altid dispensation fra kommunen, hvis der påføres mere end 10 cm jord. Terrænreguleringer på mindre end 10 cm er under bagatelgrænsen. Markering af sø- og åbeskyttelseslinjer kan findes ved at fremsøge adressen på www.arealinfo.dk.

Kommunen fremsender orientering om ansøgning om terrænregulering til nabo, inden der træffes afgørelse.

Hvis området ligger inden for en fredning skal det undersøges om, der også skal indhentes tilladelse fra Fredningsnævnet.

Uanset retningslinjerne, skal der altid foretages en konkret vurdering ud fra lokaliteten, og retningslinjer skal fraviges, hvis der er væsentlige forhold som taler for det.

Ansøgning om terrænregulering skal fremsendes til Silkeborg Kommune på e-mail til natur@silkeborg.dk.

Retningslinjer

1. Hvis der opleves problemer med oversvømmelser, kan der som udgangspunkt terrænreguleres i private haver til en højdekote, som fastsættes af kommunen. Terrænregulering skal ske under hensyntagen til, at landskabets oprindelige karakter bevares.
2. I helt særlige tilfælde kan der opnås tilladelse til at etablere jordvold for at beskytte bygninger mod oversvømmelser, hvis kommunen vurderer, at ændringen ikke medfører væsentlige gener for naboejendomme.
3. I områder med beskyttet natur jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 gives der ikke dispensation til terrænregulering, medmindre der er risiko for påvirkningen af væsentlige samfundsmæssige interesser.

4. Terrænregulering må som udgangspunkt ikke medføre overfladisk afstrømning af vand til gene for naboejendomme.
5. Terrænregulering skal holde en afstand på 0,5 meter til beskyttet natur **og** naboskel. Terrænreguleringen afsluttes med en hældning på maksimalt 1:3 mod sø- eller åbred, beskyttet natur og naboskel. Terrænregulering tættere på naboskel kræver samtykke fra nabo. Hældningen vil i praksis altid afhænge af både havens størrelse og brinkens beskaffenhed.
6. Der kan kun opnås dispensation til terrænregulering på ansøgers egen matrikel.
7. Der må ikke anvendes forurenede jord eller andet forurenede materiale.
8. Terrænregulering skal afsluttet på en måde som hindrer erosion af materiale til vand og natur, fx ved at afsluttet med et lag muld og etablere vegetationsdække.
9. Der må ikke ske tilførsel af jord og andet materiale til vandløb eller sø eller til bræmme af rør og siv i sø-/åbredden og siv/rørbræmme i søen/åen må ikke beskadiges.

Lovgrundlag

Retningslinjerne er gyldige for myndighedsudøvelse efter:

- [Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019](#) om vandløb (Vandløbsloven) - §§ 47 og 48 og § 50, § 54
- [Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13/03/2019](#) om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven) - § 3, § 16, 73 og 74.
- [Bekendtgørelse nr. 834 af 27/06/2016](#) om Vandløbsregulering og restaurering - § 9 og 10.
- [Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018](#) om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter - § 2, 4, 6, 7 stk. 1-6 og § 11.
- [Habitatdirektivet](#) - artikel 12
- [Bekendtgørelse af lov om skove nr. 122 af 26. januar 2017 \(Skovloven\)](#) kapitel 3
- [Vandløbsregulativer](#)
- [Bekendtgørelse nr. 148 af 24. februar 2016 om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers.](#) § 11
- [Bekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse.](#) § 27

Miljøvurdering, høring og vedtagelse

Retningslinjerne erstatter "Retningslinjer for bådebroer og lignende anlæg i Silkeborg Kommune" af 2015, revideret i 2018 og "Retningslinjer for terrænregulering indenfor sø- og åbeskyttelseslinjen i Silkeborg Kommune" fra 2016.

I forbindelse med revision af retningslinjerne i 2020 har udkast til reviderede retningslinjer været i 4 ugers offentlig høring.

Retningslinjerne er screenet efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen er sket efter §8, stk. 2, nr. 1. På baggrund af screeningen vurderes det, at retningslinjerne ikke skal miljøvurderes, idet der ikke vurderes at være væsentlige miljøpåvirkninger ved vedtagelse af retningslinjerne.

Retningslinjerne er vedtaget af Klima- og Miljøudvalget den 6. maj 2020.

Bilag

Bemærkninger til lovgrundlaget

Ifølge **Vandløbslovens § 47** må der kun anlægges broer, overkørsler og lignende med kommunens tilladelse. Ifølge § 48 må opstemningsanlæg eller andre anlæg, der kan hindre vandets frie løb eller i øvrigt kan være til skade for vandløbet, må ikke anlægges eller ændres, herunder driftsmæssigt, uden vandløbsmyndighedens godkendelse. I forbindelse med behandling af ansøgning, skal det vurderes om det ansøgte kan hindre vandets frie løb, og om det kan være til gene for den frie sejladsret.

Ifølge **Naturbeskyttelseslovens § 3** må der ikke foretages ændringer i tilstanden af natur, som er beskyttet af bestemmelsen. Formålet med beskyttelsen er at bevare naturtyperne som levested og spredningskorridor for vilde dyr og planter. I forbindelse med behandling af ansøgning skal det vurderes, om det ansøgte kan ændre tilstanden af vandløbet samt de brednære områder (hvis de er omfattet af § 3).

Ifølge **Naturbeskyttelseslovens § 16** må der ikke placeres bebyggelse på land (bygninger, campingvogne og lignende), foretages beplantning eller ændringer i terrænet i en afstand af 150 meter fra de omfattede søer og åer. Formålet med beskyttelseslinjen er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Ifølge § 16 må der ikke terrænreguleres inden for sø- og åbeskyttelseslinjen. Kommunen kan dog ansøges om dispensation. Ved behandling af ansøgning skal sårbarheden af søen eller åen og eventuel beskyttet natur vurderes, så tætheden til og hældningen af terrænreguleringen til beskyttede søer, åer og evt. natur afspejler disses sårbarhed og den landskabelige værdi.

I visse af **regulativerne** er der indsat konkrete bestemmelser om bådebroer. Det fremgår f.eks. af regulativer for Gudenåen fra Mossø til Silkeborg samt regulativet for Ørnsø, at lodsejere har ret til at opføre en bådebro på 1x6 meter uden amtsrådets tilladelse. Senere ændringer af naturbeskyttelsesloven betyder imidlertid, at der altid skal ansøges om tilladelse. I forbindelse med revision af vandløbsregulativerne vil der blive henvist til disse retningslinjer.

Af bekendtgørelse om **vandløbsregulering og – restaurering**, § 9 fremgår, at broer, overkørsler eller lignende ikke må anlægges eller ændres uden kommunens godkendelse. Desuden fremgår, at opstemningsanlæg eller andre anlæg, der kan hindre vandets frie løb eller være til skade for vandløbet, ikke må anlægges eller ændres uden kommunens godkendelse.

Alle broer og andre anlæg, der placeres ved arealer, der er fredskovspligtige i henhold til **skovloven**, skal have en dispensation, der søges ved Miljøstyrelsen, Østjylland.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning udmøntet i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder. Der er 6 relevante habitatområder i Silkeborg Kommune: habitatområder H181 - Silkeborg Skovene, H45 - Gudenåen og Gjern bakker, H49 -Sepstrup Sande m.v, H48 - Salten Å m.v samt H36 – Nippgård Sø.

I følge bekendtgørelsen må der ikke meddeles tilladelse eller dispensation til projekter, der kan skade de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for et internationalt beskyttelsesområde. Der skal derfor i hver sag foretages en vurdering af, om det ansøgte kan skade arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget.

Konsekvensen for arterne Odder, Grøn Kølleguldsmed og alle arter af flagermus, der er beskyttet efter Habitatdirektivets bilag IV, skal desuden vurderes i alle tilfælde.

Tinglysninger er privatretslige aftaler. Gældende lovgivning, og retningslinjer udarbejdet på baggrund af lovgivningen, og har altid forrang i forhold til tinglysninger.